

Verslag van de Voorjaarsledenvergadering van de Vereniging Zaans Erfgoed d.d. 22 april 2023

De bijeenkomst wordt gehouden in De Wormerveerse Vermaning, Zaanweg 57 te Wormerveer en wordt ingeleid en begeleid door Simone Spakman.

Aantal aanwezige leden: 48

1. Opening en vaststellen agenda

Opening

De voorzitter, Peter Tange, opent de vergadering en heet iedereen welkom.

Tijdens de ALV in november 2022 heeft het bestuur leden gevraagd om zich te melden als zij belangstelling hebben om zich voor de vereniging actief in te zetten. Een aantal mensen heeft hierop gereageerd.

Het bestuur is zeer verheugd met de toetreding van de vier nieuwe zeer capabele en gemotiveerde bestuursleden; Tessa Berghouwer, Lean van 't Hooft, Paula Kannegieter en Francis Engels. Hun inbreng is van het begin af duidelijk merkbaar; heel inhoudelijk, diepzinnig en met veel motivatie betrokken bij het behoud van het Zaanse erfgoed. Een verrijking voor onze vereniging en een garantie voor de bestendigheid hiervan.

Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Mededelingen

De voorzitter meldt dat de volgende leden zich voor deze vergadering hebben afgemeld; Paula Kannegieter, Lean van 't Hooft, Cees Hooyschuur, Frits Poiesz, Wiebe Visser, Carla van Twuijver, Evert Terra, Marene Kok, Hans Kuyper, Paul Vreeken, Jan Leguijt, Ans Pieper en Tessa Berghouwer.

Ingekomen stukken

- E-mail van dhr. M. de Boer, Stichting B.A.S.M., d.d. 7 april 2023, waarin hij bezwaar aantekent tegen artikel 4, "Doel", in de concept-statuten. Het bezwaar komt aan de orde komt bij agendapunt 6 "Statutenwijziging Vereniging Zaans Erfgoed".
- E-mail van mevr. M. Kok d.d. 21 april 2023 met twee opmerkingen over het Concept-Jaarverslag 2022. Ze komen aan de orde bij agendapunt 5 "Vaststelling Jaarverslag 2022".

3. Verslag najaarsledenvergadering 12 november 2022

Blz. 2, agendapunt 5: Dhr. F. Hoving geeft aan dat de Geschiedenismarkt is georganiseerd door de Stichting Bredenhof en niet, zoals in het verslag vermeld, door de gemeente Zaanstad.

Besluiten/afspraken:

- Het verslag wordt, met in achtneming van bovengenoemde opmerking van dhr. F. Hoving, vastgesteld.
- Het aangepaste, definitieve, verslag wordt op de website geplaatst.

4. Financiën: Financieel Jaarverslag 2022

a. Toelichting Jaarrekening 2022

De penningmeester, Mieke van Braam, geeft een toelichting op de Jaarrekening 2022.

De verschillende posten van de "Voorzieningen" zijn vanwege corona en privéomstandigheden bij bestuursleden niet gebruikt en zijn gereserveerd voor verschillende activiteiten in 2023-2024.

De penningmeester meldt dat "Rekening Courant Pop Historie" niet de Vereniging Zaans Erfgoed toebehoort maar dat de vereniging de rekening beheert.

Uit de algemene reserves blijkt dat de vereniging er financieel goed voorstaat. Vanuit de vergadering zijn er geen vragen of opmerkingen.

Besluiten/afspraken:

- De Jaarrekening 2022 wordt vastgesteld.

b. Verslag Kascommissie

De verklaring van de kascommissie, bestaande uit dhr. Husslage en Dhr. Oudega, luidt: De cijfers van 2022 zijn gecontroleerd, het gecontroleerde geeft een getrouw beeld van de baten en lasten van de vereniging.

De kascommissie wordt bedankt voor haar inzet.

Besluiten/afspraken:

- De penningmeester en het bestuur worden door de aanwezige leden decharge verleend over het in 2022 gevoerde beleid.

c. Benoemen nieuw lid kascommissie

De voorzitter meldt dat dhr. Oudega aftreedt als lid van de kascommissie. Het bestuur heeft dhr. Sman bereid gevonden om zijn taak over te nemen.

Besluiten/afspraken:

- De vergadering gaat akkoord met de benoeming van dhr. Sman als lid van de kascommissie.

5. Vaststelling Jaarverslag 2022

Mevr. Kok heeft, zoals aangegeven in haar e-mail d.d. 21 april 2023, twee opmerkingen over het Concept-Jaarverslag 2022:

- Bij "Algemene terugblik"; de datum van overlijden van Henk van 't Loo ontbreekt.
- Bij "Voordracht VZ panden voor bescherming (2021-2022)"; Is de Voordracht ter bescherming van de genoemde panden gehonoreerd. Zo niet, waarom niet?

Zij ziet beide punten graag opgenomen in het definitieve Jaarverslag.

De voorzitter antwoordt dat de voorgedragen panden in de laatste fase zitten van behandeling en worden voorgelegd aan het College van B&W. Het bestuur verwacht op korte termijn bericht van de Gemeente Zaanstad over de bescherming van de panden.

Een van de leden informeert naar het pand Villa Zonnehoeck, Zonnelaan 1 te Krommenie. De voorzitter meldt dat dit pand al gemeentelijke bescherming heeft gekregen.

Besluiten/afspraken:

- Met de toevoeging van de datum van overlijden van Henk van 't Loo en de reactie van de voorzitter over de beschermde panden wordt het verslag vastgesteld.
- Het aangepaste, definitieve, verslag wordt op de website geplaatst.

6. Statutenwijziging Vereniging Zaans Erfgoed

- **Voorstel 1 met betrekking tot wijziging doelstelling:**

Het eerste deel van de cursief gedrukte tekst hieronder betreft de huidige doelstelling uit de statuten, het tweede deel het voorstel voor de gewijzigde statuten:

Doelstelling huidige statuten:

Doel en middelen – Artikel 2 lid 1:

De vereniging stelt zich ten doel:

a. Het behoud, de bescherming en de restauratie van roerend en onroerend erfgoed in de Zaanstreek, waar het gaat om historisch en bouwkundig waardevolle gebouwen zoals woningen en (bedrijfs) gebouwen, zulks met inbegrip van de daartoe behorende inventaris en overige toebehoren, maar ook om objecten die behoren tot de infrastructuur van de Zaanstreek, zoals bijvoorbeeld sluizen en bruggen.

Doelstelling gewijzigde statuten:

Artikel 4. Doel:

1. De Vereniging heeft ten doel de bevordering, bescherming en documentatie van landschappelijke, stedenbouwkundige en culturele rijkdom van de Zaanstreek.

Onder het doel van de Vereniging is onder meer begrepen:

het behoud, de bescherming en de restauratie van erfgoed in de Zaanstreek, waaronder ook begrepen de landschappelijke, stedenbouwkundige en culturele rijkdom en schoonheid.

Het gaat daarbij niet alleen om historische en bouwkundig waardevolle gebouwen, maar ook om de daartoe behorende inventaris en overig toebehoren en om objecten die behoren tot de infrastructuur van de Zaanstreek, zoals bijvoorbeeld sluizen en bruggen, en de inrichting van het landschap;

Toelichting door de voorzitter op het voorstel:

Het bestuur heeft geconstateerd dat onze zusterorganisatie Stichting Zaans Schoon in bepaalde situaties in procedures wel als belanghebbende mag opereren terwijl dit in die situaties voor de Vereniging Zaans Erfgoed, volgens de huidige statuten, niet mogelijk is. Gelijktrekken van de beide doelstellingen kan de slagkracht van de Vereniging Zaans Erfgoed in de toekomst vergroten. Het betreft dan bijvoorbeeld situaties met betrekking tot de landschappelijke, stedenbouwkundige en culturele waarde.

Vragen/opmerkingen vanuit de ledenvergadering:

Vanuit de vergadering zijn er geen vragen of opmerkingen.

De voorzitter stelt de vergadering vervolgens voor om bovengenoemde wijziging in de doelstelling van de nieuwe statuten op te nemen.

Besluiten/afspraken:

- De vergadering gaat akkoord met de door het bestuur voorgestelde wijziging in de doelstelling.

- **Voorstel 2 met betrekking tot wijziging doelstelling:**

Dit betreft de e-mail van dhr. M. de Boer, Stichting B.A.S.M., d.d. 7 april 2023, waarin hij bezwaar aantekent tegen artikel 4, "Doel", in de concept-statuten.

Dhr. de Boer geeft hierin aan drie zaken in de concept-statuten te missen; de maritieme tak/het varend erfgoed, bedrijven en techniek.

Hij schrijft onder andere: "*Juist al deze drie genoemde zaken, hebben een grote historische waarde gehad (en nog) voor de Zaanstreek. In geval van b.v. de nieuwe Omgevingswetgeving, zijn juist deze drie genoemde zaken een mooie basis om weer te komen tot historische ensembles binnen de Zaanstreek, waar nog geen woonpakhuisen langs de Zaan zijn gesitueerd.*"

De voorzitter stelt de vergadering voor om de maritieme tak/varend erfgoed in de doelstelling van de nieuwe statuten op te nemen.

Besluiten/afspraken:

- De vergadering gaat akkoord met het opnemen van de maritieme tak/varend erfgoed in de doelstelling van de nieuwe statuten.

Vragen/opmerkingen vanuit de ledenvergadering:

Dhr. de Boer geeft aan dat hij de zaken "bedrijven en techniek" ook graag apart vermeld te zien in de nieuwe doelstelling. Bestuurslid, Jan Piet Bloem, antwoordt dat hij het inhoudelijk eens is met het belang van 'bedrijf en techniek' maar dat een aparte vermelding niet nodig is. De nieuwe, maar ook de huidige statuten voorzien namelijk al in de aandacht voor 'bedrijven en techniek'. Bij de samenvoeging van de 'Vereniging Vrienden van het Zaanse Huis' en 'Zaans Industrieel Erfgoed' zijn die aandachtsgebieden samengevoegd in de statuten en niet specifiek anders benoemd.

- **Voorstel 3 met betrekking tot wijziging art. 12 “Vergoedingen” lid 7:**

Art. 12 lid 7 “Vergoedingen” huidige statuten:

Aan de bestuurders kan geen beloning worden toegekend. Kosten worden aan de bestuurders op vertoon van de bewijsstukken vergoed.

Voorstel met betrekking tot wijziging en art. 12 lid 7 “Vergoedingen”:

- *De bestuurders ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden.*
- *Aan hen kan worden toegekend:*
 - *een vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten, op basis van een gespecificeerde verantwoording;*
 - *een niet bovenmatig vacatiegeld. Als een vacatiegeld wordt toegekend, wordt dit bepaald aan de hand van het Besluit vergoedingen adviescolleges en commissies en artikel 1a, eerste lid, onderdeel e, van de Uitvoeringsregeling Algemene Wet Rijksbelastingen 1994.*

Toelichting door de voorzitter op het voorstel:

Tot nu toe was het gebruikelijk dat bestuursleden jaarlijks €150,- vacatiegeld ontvingen voor de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten. Deze uitgave werd jaarlijks in de begroting opgenomen.

Volgens nieuwe regels moeten dergelijke uitgaven in de statuten worden opgenomen en is goedkeuring/vaststelling van de ledenvergadering nodig. Vandaar bovengenoemd voorstel.

De voorzitter benadrukt dat de ledenvergadering altijd opnieuw de hoogte van het vacatiegeld mag beoordelen.

Vragen/opmerkingen vanuit de ledenvergadering:

- Dhr. Sman merkt op dat wij een ANBI-vereniging zijn en vraagt zich af of vacatiegeld dan mag worden toegekend.
De voorzitter antwoordt dat de notaris bovenstaande wijziging heeft geaccordeerd en gaat er daarom vanuit dat het is toegestaan.
- Dhr. Boekhoorn merkt op het vreemd te vinden dat bestuursleden in aanmerking komen voor vacatiegeld en leden van werkgroepen niet. Hij stelt daarom voor alleen de gemaakte kosten te vergoeden en geen vacatiegeld toe te kennen.

Vanuit de ledenvergadering komen op het voorstel van dhr. Boekhoorn de volgende reacties:

- Mevr. Jansen, tot voor kort lid van de PR-werkgroep, is het eens met dhr. Boekhoorn. Ook in de PR-werkgroep maak je als lid kosten.
- Mevr. de Wit, tot voor kort bestuurslid en nu nog lid van de PR-werkgroep: Als ervaringsdeskundige vanuit twee functies constateert zij dat de kosten die als lid van de PR-werkgroep worden gemaakt het niet halen bij de bestuurskosten. Zij heeft ervaren dat de kosten die zij en haar echtgenoot voor de vereniging maakten hoger waren dan de vergoeding van €150,00.
- Een van de leden vraagt zich af of een tussenweg wellicht de oplossing is; Ook leden van werkgroepen ontvangen vacatiegeld maar dan minder. Het bestuur kan hier dan een balans voor vinden.

Reactie van de voorzitter op bovengenoemde vragen/opmerkingen:

De basis van de Vereniging Zaans Erfgoed is dat de vereniging door vrijwilligers wordt gerund. In bepaalde situaties is het bestuur ruimhartig in het geven van een cadeau/bloemen, bijvoorbeeld bij ziekte of afscheid. In de praktijk is er altijd een oplossing te vinden zodat iedereen het vrijwilligerswerk met plezier kan blijven doen.

Mocht het zo zijn dat we het vacatiegeld in een bepaald jaar niet uitkeren, dan is het toch goed dat het uit praktische overwegingen wel in de statuten staat. Anders moet er immers weer een wijziging plaatsvinden.

Voorstel van de voorzitter voor aanpassing in de statuten:

De voorzitter houdt een pleidooi om het wel in de statuten op te nemen met de aanvulling dat, naast de bestuurders, ook leden van werkgroepen vacatiegeld kunnen ontvangen.

Besluiten/afspraken:

- De vergadering gaat akkoord met de door het bestuur voorgestelde wijziging in de doelstelling met betrekking tot vacatiegeld met als aanvulling het voorstel van de voorzitter, zoals hierboven vermeld.
- N.a.v. de vraag van dhr. Sman over de ANBI-vereniging: De voorzitter legt de rechtmatigheid van het toekennen van vacatiegeld voor de zekerheid voor aan de notaris.
- De vergadering gaat akkoord met de overige aanpassingen in de statuten zoals beschreven in "Statutenwijziging Vereniging/concept de dato 30 januari 2023" van Zaan Notarissen.

7. Verslag voorzitter: activiteiten 2023 en actuele zaken

De samenwerking tussen het bestuur en de werkgroepen verloopt naar tevredenheid. De vereniging is op de volgende gebieden actief geweest:

- Voordracht voor beschermde panden

-De voorgedragen panden uit 2022 zitten in de laatste fase van behandeling en worden voorgelegd aan het College van B&W. Het bestuur verwacht op korte termijn bericht van de Gemeente Zaanstad over de bescherming van de panden.

Er zijn tien nieuwe voordrachten van panden voor de gemeentelijke monumentenbescherming 2023 ingediend. Deze worden in procedure genomen.

-Bij het gemeentelijk monument aan Hogendijk 46 is door de vorige eigenaar het deurkalf verwijderd. Vanuit de Vereniging Zaans Erfgoed is geprobeerd het te laten terugplaatsen door een handhavingsverzoek in te dienen. Dit is afgewezen. Binnenkort wordt een bezwaarschrift ingediend.

Een van de leden brengt in dit kader het boek 'De Drie Gekroonde Hamers', de geschiedenis van een Zaanse smederij 1676-2022, van de hand van Margreet van der Hut onder de aandacht.

- Verkade-albums

Het bestuur is benaderd door iemand die 22 Verkade-albums aanbiedt. Belangstellenden hiervoor kunnen contact opnemen met een van de bestuursleden.

- Overleg Zaanse Schans (OZS)

Een afvaardiging van de Vereniging Zaans Erfgoed participeert in het Overleg Zaanse Schans en heeft vanuit deze positie contact met het bestuur. Naast onze vereniging nemen ook afgevaardigden van op de Schans aanwezige erfgoedorganisaties (Zaanse Molen en Zaans Museum), de bewoners en de ondernemers deel.

Het eerste oriënterende gesprek is plezierig verlopen. Knelpunten op de Zaanse Schans worden, op basis van inhoud, besproken evenals het beleid.

Besluiten/afspraken:

-Onze leden worden geïnformeerd over de stand van zaken via de Nieuwsbrief of anderszins.

- Platformoverleg erfgoedorganisaties

Er is intensief contact met andere erfgoedorganisaties. Daartoe organiseert de Vereniging Zaans Erfgoed gezamenlijke overleggen. Op verzoek van de organisaties zijn ze uitgebreid van een naar twee keer per jaar. De intentie is om iets gezamenlijks te doen, bijvoorbeeld de inrichting van een website.

Bij het laatste overleg in november 2022 was Natasja Groothuismink aanwezig, wethouder Gemeente Zaanstad, met in haar portefeuille onder andere monumenten en erfgoed. Zij heeft verteld over Zaanstad 50 jaar en het daaraan gekoppelde project "Verbinding".

- Geschiedenismarkt en uitreiking Bredenhofprijs

Op 17 maart jl. werd de Geschiedenismarkt gehouden in de Bullekerk te Zaandam. De organisatie was voortreffelijk en de opkomst zeer groot.

Ook de Vereniging Zaans Erfgoed was vertegenwoordigd met een kraam.

Er is afgesproken dat de Geschiedenismarkt en de Erfgoedmarkt afwisselend om het jaar worden georganiseerd. De Erfgoedmarkt wordt georganiseerd door de Vereniging Zaans Erfgoed.

- Glaasje Erfgoed

Op de agenda staat het zogenaamd “Lopend Glaasje Erfgoed”. Dit jaar omhelst dat, waarschijnlijk in september, een wandeling langs de Nauwernasche Vaart met uitleg door Ank Berkhout.

- Gemaal 't Leven, Zaandijk

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft het voornemen het gemaal een paar keer per jaar open te stellen voor publiek. Wij zijn enthousiast over dit voornemen en hebben aangegeven bereid te zijn om hieraan mee te werken. De eerste open dag is op 13 mei.

- Verzoek met betrekking tot een financiële bijdrage van de Vereniging Zaans Erfgoed aan een boek over processen rondom erfgoedbescherming

De voorzitter informeert de leden over het enthousiasme binnen het bestuur over de initiatieven en realisatiekansen voor dit boek in wording.

Het is een hommage aan Ruud Pauw, iemand die stond voor de Zaankanter en haar erfgoed. Ruud Pauw is 14 april 2022 overleden.

Stichting Uitgeverij Noord Holland, de Vereniging Zaans Erfgoed en de heren Oudega en Groen zijn bij dit initiatief en deze uitwerking betrokken.

In het boek wordt beschreven hoe processen rondom erfgoedbescherming verlopen. Er worden voorbeelden gegeven van processen die goed zijn verlopen en processen waar we in de toekomst ons voordeel mee kunnen doen. Om de kwaliteit te waarborgen is er een leesgroep samengesteld met onder andere ook een afvaardiging van de Vereniging Zaans Erfgoed.

Er is gevraagd of de Vereniging Zaans Erfgoed penvoerder wil zijn met betrekking tot de uitgave van het boek, dit onder andere in verband met een eventuele subsidieaanvraag. Het bestuur heeft toegezegd deze rol op zich te willen nemen. Voorwaarde hiervoor is dat het proces tot een goed product leidt.

Er is, ter ondersteuning van het uitbrengen van het boek, door Stichting Uitgeverij Noord Holland gevraagd om een financiële bijdrage van de Vereniging Zaans Erfgoed.

Voorstel van het bestuur met betrekking tot financiële bijdrage aan het boek:

- Het bestuur stelt de ledenvergadering voor om €5000,- bij te dragen aan het boek en hiervoor het legaat à €10.000 uit 2022 aan te spreken.

Vragen/opmerkingen vanuit de ledenvergadering:

- Dhr. van Tol: Heeft het bestuur zicht op de totaalkosten van het boek? De voorzitter schat in dat dit rond de €30.000,- zal zijn. Een bijdrage van €5000,- is, binnen onze begroting, verantwoord.
- Een van de leden: Hoe actueel blijft het boek, dit in verband met de nieuwe regelgeving? Is het ook voor iedereen verkrijgbaar?
Dhr. Oudega beaamt dat de regels inderdaad gaan veranderen. Het boek wordt echter geen handleiding. Elk proces verloopt anders, ook voor nieuwe generaties is het interessant en inspirerend. De rode draad is een hommage aan Ruud Pauw. Het boek is voor iedereen verkrijgbaar.
- Dhr. van Tol: Kan het boek ook digitaal worden gepubliceerd?
De voorzitter zegt toe de digitale optie met de initiatiefnemers te bespreken.

Besluiten/afspraken:

- De ledenvergadering gaat akkoord met een bijdrage van €5000,- en hiervoor het legaat à €10.000 uit 2022 aan te spreken.
- De optie om het boek ook digitaal uit te geven wordt met de initiatiefnemers besproken.

8. Rondvraag en Sluiting

- Dhr. Visser vraagt hoe we als vereniging kunnen verjongen.
De voorzitter onderschrijft de hartenkreet van dhr. Visser. Hij antwoordt dat er natuurlijke momenten zijn waarop het bestuur de mogelijkheid om jongeren te betrekken aangrijpt. Een voorbeeld hiervan is de restauratie van de omheining van een graf bij de Kogerkerk door leerlingen van de opleiding Technicus Hout en Restauratie.

Er heeft een gesprek met de leerlingen plaatsgevonden en in het blad Zaans Erfgoed winter 2022 is een mooi artikel geplaatst. Daarnaast hebben de leerlingen voor een jaar een gratis abonnement op het blad ontvangen.

Het bestuur staat open voor suggesties.

Mevr. Spakman van de PR-werkgroep vult aan dat het verjongen van de vereniging een actiepun is voor de komende tijd.

- Een van de leden geeft het bestuur de suggestie mee om na te denken over een pakkende slogan voor de Vereniging Zaans Erfgoed.

De voorzitter sluit de vergadering en dankt de aanwezigen.

Na de pauze geeft Ruth van der Puijl een lezing, op een enthousiaste, zeer bevlogen en deskundige manier, over: "Stadsherstel herstelt ook hier de stad".

(Ruth van der Puijl is Projectleider Planontwikkeling en Restauratie van Stadsherstel Amsterdam en vaak betrokken bij verschillende, Zaanse, restauratieprojecten.)